

כפתורי זיכרון //

עבודותיה של האמנית רחלי רוגל, המוצגות בתערוכה זו, מתייחסות הן למאורעות השואה והן למלחמות והמאבקים שידע היישוב וידעה מדינת ישראל. מילותיו של הפייטן ר' אברהם אליהו קפלן, מראשית המאה ה-20, מיטיבות לדייק את הרגשות המעורבים המאפיינים את תקופת ימי הזיכרון ואשר משתקפים בעבודותיה של רוגל: "חוסה, אֵלִי, כִּי לֹא אֶדְעַ / אֵיכָה אֶנְכֹל כֹּה לְחִיּוֹת? / הָאֵם לְשִׁפְחָ כָּל וְשִׁמְחָ / אוּ לְזָכֹר הַכֹּל וּבְכֹת?"

הטרגדיות וסיפורי הזוועה מתוארים ביצירות באמצעות חפצים יום-יומיים פשוטים, לכאורה שוליים: כפתורים, בגדים, בובות זעירות ולולאות צבעוניות. השימוש בכפתורים כאמצעי לספר אירועים מהשואה וממלחמות ישראל איננו מקרי: בתקופת השואה כפתורים שימשו כאמצעי הסוואה לכיסים פנימיים שנתפרו על מנת להחביא חפצי ערך זעירים, כפתורים שימשו כמטבע עובר לסוחר ואף כצעצועים. בצבא, סמלי היחידות הוטבעו על כפתורי סיכה אשר נתפרו למדים. כפתורים אף שימשו כאמצעי זיהוי לגופות חיילים.

בשעה שפנלופה המיתולוגית מחכה שאהובה, אודיסיאוס, ישוב משדה הקרב היא מעבירה את זמנה באריגה ופרימה של תכריכים. כך גם רוגל, מתמסרת לאבל ומצפה לשלום, לחזרתם של כל האהובים משדה הקרב ומעבירה את זמנה ביצירת תכריכים ומצבות זיכרון לאלה שלא זכו לשוב.

אוצרת: שירה פרידמן